

Naročnina za celo leto K 2.—. — Posamezna številka velja 3 krajcarje. — Naročnina se tudi na pol leta plačuje in se mora poslati v naprej. Cena oznanil je za 1 stran K 32.—, $\frac{1}{2}$ strani K 16.—, $\frac{1}{4}$ strani K 8.—, $\frac{1}{8}$ strani K 4.—, $\frac{1}{16}$ strani K 2.—, $\frac{1}{32}$ strani K 1.—. — Pri večkratnem oznanilu je cena posebno znižana. — Za oznanila (insertate) uredništvo in upravništvo ni odgovorno. — Uredništvo in upravništvo je v Ptuj v gledališkem poslopju. — Stajerc izhaja vsaki drugi petek, datiran z dnevom naslednje nedelje. — Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastonj. — Rokopisi se ne vračajo in se morajo najdalje do ponedeljka pred izdajo dotične številke vposlati.

Štev. 22.

V Ptuj v nedeljo dne 30. oktobra 1904.

V. letnik.

Na grobih.

Dan naših mrtvih je prišel! — Gosta jesenska megla objema hribe in doline in zemlja si želi počitka, pripravlja se k trudnemu, zimskemu spanju.

Raz dreva je padel pred tebe list, list vel in truden, ki si želi počitka, list, kateri se je še pred kratkim v svetlih solnčnih žarkih ponosno zibal na drevesu. Kratka je bila njegova doba, a vendar oh, koliko je temu ali družemu ta list preživel!

Spomini svetli, spomini temni, spomini sladki, spomini grenki se ti vsiljujejo v dušo, spomini na tega ali družega, ki si ga ljubil in ki ga ni več, kateri je kakor ta list po kratki svoji dobi šel truden k počitku.

Neznano čustvo nas vleče tje, kjer počivajo naši dragi, tje, kjer se ta dan praznuje njih spomin, tje na grobe, v katere so nam toliko, znabiti vse zakopali! —

Tukaj počivajo ki so gledali, kakor mi ta svet, kateri so mislili, čutili, upali, kakor mi, bili srečni in nesrečni ravno tako, kakor mi!

Tukaj počivajo in glej, ni ga razločka med njimi, vsi, vsi so si sedaj enaki! Ponosen bogataš, katerega se je spolnila na njegovo lastno povelje vsaka želja in ubogi siromak, ki je stradal svoje žive dni, tukaj sta si enaka in čeprav je bil v življenju med njima tudi velikanski prepad, tukaj ga ni več, z mrzlo roko je razdrla med njima razloček ona, kateri se končno vklanja vse, kar živi — neusmiljena smrt.

In glej, luči gorijo danes tukaj, svitile luči, luči ljubezni in spomina!

Tam je prižgala s tresočo roko mati svojemu ljubljenu otoku svečo, tukaj zopet se bleskečejo luči,

luči prižgane od zapuščenih sirot svojim starišem, svojim roditeljem. Prijatelj prižiga prijatelju svečo, oko pa rosno zre tje na gomilo, katero je tako majhno, tako ozko in skromno, a vendar pokriva toliko nekdanje, zveste ljubezni!

Ti pa srce, kaj vendar hočejo tvoji hitreji udarci ravno na tem mestu, ravno ta dan?

Vedi, da se je marsikatero človeško srce, polno tuge in žalosti, še lansko leto ravno ta dan, ravno tukaj na grobih s hitrejšimi udarci oklepalo znabiti svojega zadnjega upanja na boljše čase, sedaj pa, sedaj počiva tiho in mirno tam doli, kjer neha vsa tuga, vsa žalost, a tudi ves zemeljski up, vsaka zemeljska nada!

Vedi, da je marsikateremu človeškemu bitju, ko je odišlo lansko leto od teh gomil, poskakovalo srce s hitrimi udarci veselju, srečnim uram nasproti, a danes pa počiva tudi to srce ravno enako mirno tam doli, kjer neha tudi vso zemeljsko veselje, vsa zemeljska sreča!

Človek! kdo ve? Znabiti že počiva tudi tvoje srce ravno tako mirno v prihodnjem letu tukaj med tvojimi dragimi, kdo ve, če niso tudi tvoji sklepi čez leto in dan tukaj pokopani za vselej, pokopana vsa tvoja tuga, žalost in nesreča, pa tudi vso tvoje veselje!

Ena pest prahu, znabiti še nekaj imen, majhno, ozko gomilo, par luči in to si bil — ti! — — —

Srečni in nesrečni, žalostni in veseli, bogati in revni, stari in mladi, vsi ležijo mirno tik eden družega, vsem, vsem gorijo enako svetle luči! Vsi so dosegli tukaj enakopravnost, vsi spavajo eno in isto trdno, mirno spanje!

A glej, vendar nočemo mi ljudje spreviditi te končne enakopravnosti, nočemo spoznati minljivosti posvetnih naših želj!

Strasti besne tam zunaj v življenju med nami, sovražstvo in preganjanje sta naša spremljevalca od zibelje do tukaj sem, do teh luči!

Brat preganja brata, sin svojo staro onemoglo mater in to vse zavoljo minljivega, trohlega blaga tega sveta!

Še več! Narod besni proti narodu, a vendar je to, za kaj se preganjata znabiti samo senca, senca, ki še hitreje znikne, kakor bodejo ugasnile te luči, nagrobne luči!

Človek sovraži človeka, ker govorita različne jezike, glej, vendar pa bodeita znabiti že prihodnjo leto za vselej molčala oba.

Tukaj sém na grobe pridite Vi politični huj-skači, pridite sém Vi prvaški, farški in dohtarski hinavci, tukaj, ravno tukaj se Vam mogoče odprejo oči, ravno tukaj znabiti sprevidite, kako minljivo, kako brezvestno je Vaše počenje.

Luči gorijo danes tukaj, svitle luči, luči ljubezni in spomina! In njih plamen plapolà tje gor proti vesoljnemu nebu, tje gor plapolà k Njemu, ki je vse te, ki tukaj trdno spi, poklical k sebi, plapolà proti Njemu, kojega največja zapoved je bila ljubezen do bližnjega.

Luči gorijo danes tukaj, svitle luči, in njih plamen plapolà tje gor proti zvezdam, tje gor, kamor tudi plapolà plamen iz naših src!

Tam gori je naša prava domovina in vroče želje po njej naj bi vedno polnile naša srca tako, kakor je polnijo na ta dan, tukaj na tem mestu, pri teh lučih, potem ne bode prostora v njih za druge strasti, ne bode prostora za sovraštvo in preganjanje, potem se bomo enkrat, ko nas bodejo zvale angelov trobente iz grobov, videli s vsemi tistimi, ki počivajo v teh grobih, v veselju, uživajoč neznane nebeške sladkosti, katere pa niso minljive, kakor vse, kar je na tej zemlji, ne, katere bodejo trpele na vse večne čase!

D.

Regulacija Pesnice.

Vprašanje

gg. poslancev Ornig, Pfrimer, Stiger in tovarišev stavljeno Nj. ekselenci g. ces. kr. deželnemu namestniku grofu Clary in Aldringen:

„Zadnja povodenj v pesniški dolini od št. Jurja do iztoka Pesnice v Dravo je zopet pokazala, kako nujno potrebna da je takojšna regulacija njene struge in da tamošnje prebivalstvo s samimi komisijoni ne more biti zadovoljno, ker mora gospodarstveno propasti, ako ne pride urna pomoč.

Okoli 8 tisoč oralov (joh) travnikov se redno vsako spomlad in jesen tako preplavi, da je seno nerablivo in da dotična zemljišča tudi niso za pašo, ki je vendar za kmeta velikega gospodarstvenega pomena. Taka je bila tudi letos.

Kakor znano je projekt regulacije Pesnice na troje kosov razdeljen. Samo obsebi umevno mora začeti reguliranje pri iztoku v Dravo pri Mošganci in ta podrobni projekt je pustil deželni odbor že izdelati, obsegajoč odseke 1—9; od teh se je odsek s stroškimi 54 tisoč kron na občno zadovoljnost obmejnih posestnikov že izvršil. Za popravilo odsekov 1—so načrti tudi že izdelani in stroški so proračunjeni na 37 tisoč kron. Vodne pravice so vse odobrene. Okraja Ptuj in Ormož sta svoje prispevke že zagotovila in tudi dežela je v lanski proračun postavila gotovo svoto. S tem je storila vse, kar je v njenih močeh.

Edino in izključno je toraj vse na vladni ležeče, da se ona k gotovemu donesku zaveže, oziroma dotični postavni načrt odobri, kojega je deželni odbor v aprilu 1904 predložil in le na ta način se bode ta nujna zadeva rešila.

V slučaju, da bi v letošnjem zasedanju deželnega zbora ne prišlo do sklepa dotične postave, tedaj bi se delo zopet zavleklo za celo leto. Tako odlaganje pa se mora na vsak način preprečiti, ker se zamore vodni odtok za kosa II in I le vsled reguliranja odsekov 1—8 kosa III doseči. Tudi za kos II se je vsled merjenja doline v dolgosti 35 km in 1—3 km v širino že nekaj storilo.

Za kos I izkazuje projekt 100 tisoč kron stroškov, vlada pa še ni izrekla svojega mnenja; regulacija tega kosa se zamore izvršiti, brez da bi se moralo na popravila (delo) kosov II in III ozirati in je tem nujnejša, ker bi vsled zopetne povodnji nemajhno posestvo Heclovo valovi Pesnice odplavili.

Tik omenjenega posestva je pohabljen most, ki veže občino Spodnja št. Kungota z okrajno cesto. Akoravno je nov most silno potreben, vendar se ne more postaviti, ker se ima vsled načrta regulacije tisti zgraditi na drugem mestu; okraj in občine pa zaradi svoje denarne zadrege ne morejo dva mostova plačati.

Po razjasnilu teh dejanstvenih razmer stavili so podpisani Nj. ekselenci gospodu namestniku sledeča vprašanja:

1. Kateri so vzroki tega nezapopadljivega odlaganja v tej važni zadevi regulacije Pesnice?

2. Ali je Nj. ekselencia voljan, se vseh sredstev poslužiti, da dobita načrta kosov I in II še v tem zasedanju postavno moč?

3. Je visoka vlada voljna, postaviti v proračun za leto 1905 primerne doneske?

4. Ali je Nj. ekselencia voljan, predloga glede kosov I in III, prevedena s izjavo vlade, nemudoma deželnemu odboru vrniti, da se še v tem zasedanju deželnemu zboru v sklep predloži?

V Gradcu, dne 19. oktobra 1904.“

(Sledijo podpisi)